

Брюксел, 7.7.2020 г.
COM(2020) 311 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно последващите действия, свързани с освобождаването от отговорност във
връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2018 година (обобщение)**

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА ОТНОСНО
ПОСЛЕДВАЩИТЕ ДЕЙСТВИЯ, СВЪРЗАНИ С ОСВОБОЖДАВАНЕТО ОТ ОТГОВОРНОСТ ВЪВ
ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА ЗА ФИНАНСОВАТА 2018 ГОДИНА**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2018 г. се отличава с няколко аспекта. Това беше първата процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, проведена в рамките на парламентарния мандат 2020—2024 г. с нов състав на Европейския парламент и Комисията по бюджетен контрол към него, като в изслушванията участваха членове както на Комисията „Юнкер“, така и на Комисията „Фон дер Лайен“. Освен това преговорите за следващата многогодишна финансова рамка предложиха уникална възможност да се използват поуките, извлечени от процедурите по освобождаване от отговорност относно минали периоди в процеса на подобряване на бъдещето.

Процедурите в Комисията по бюджетен контрол към Европейския парламент и в Съвета приключиха преди кризата с COVID-19 и доведоха до значителни промени в работната среда на институциите на ЕС. Кризата обаче отсрочи гласуването в пленарна зала от началото на април за средата на май. Независимо от това гласуването потвърди позицията на Комисията по бюджетен контрол, като на пленарното заседание беше показана **ясна подкрепа за освобождаване на Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета и по този начин беше потвърдено, че парите на данъкоплатците в бюджета на ЕС като цяло са изразходвани правилно и надлежно.**

Комисията споделя основните цели, изразени от Европейския парламент и Съвета в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2018 г.:

- **Средствата на ЕС следва да се изразходват с оглед на постигането на целите на разходните програми.** Целите за периода 2014—2020 г. вече са определени, но може да се наложи да бъдат коригирани за някои програми предвид кризата с COVID-19. Целите на разходните програми за периода 2021—2027 г. следва да се преразгледат така, че да отразяват новите политически приоритети и амбиции с оглед на въздействието на кризата с COVID-19.
- **Средствата на ЕС следва да се изразходват в съответствие с правилата,** т.е. плащанията към бенефициерите следва да се извършват по законосъобразен начин и редовно. В сътрудничество с органите, които изпълняват бюджета на ЕС на място, Комисията ще продължи да полага максимални усилия, за да постига подходящ баланс между проверките преди и след извършване на плащанията към бенефициерите, като отчита новата рискова среда в резултат на кризата с COVID-19. Целта е да се постигне разумна увереност, че средствата се изразходват правилно, без да се създават ненужни административни тежести за бенефициерите или за органите, изпълняващи бюджета на ЕС, и да се избегнат високите разходи.

Комисията докладва по тези въпроси в своите интегрирани отчети за финансите и управленската отговорност. Въпреки предизвикателствата, произтичащи от кризата с COVID-19, **Комисията ще приключи своите отчети за финансовата 2019 година при спазване на крайните срокове, определени във Финансовия регламент**, което ще даде възможност за незабавното започване на политическия контрол на отчетите на Комисията.

По-голямата част (75 %) от средствата на ЕС се изразходват в държавите членки чрез така нареченото споделено управление. **В рамките на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2018 г. Европейският парламент, а до известна степен и Съветът се съсредоточиха върху няколко въпроса, свързани със споделеното управление**, като например:

- Как Комисията може своевременно да помогне на държавите членки, които изпитват проблеми, свързани с изразходването на средства на ЕС?
- Дали докладването от държавите членки по отношение на резултатите от контрола и показателите за изпълнение е своевременно и достатъчно качествено?
- Как държавите членки следва да прилагат новите правила относно конфликтите на интереси, които влязоха в сила с новия Финансов регламент през 2018 г.?
- Как може да бъде предоставена повече информация относно крайните бенефициери на средства на ЕС?

Тези въпроси са отразени в исканията, отправени от Европейския парламент и Съвета в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност за 2018 г., по отношение на които Комисията понастоящем извършва последващи действия. Комисията може да реши някои проблеми, като предприеме действия в рамките на съществуващите правила и ресурси, напр. чрез представяне на насоки за държавите членки. В други случаи Комисията анализира дали са необходими промени в законодателството с цел пълно удовлетворяване на исканията, отправени от органа по освобождаване от отговорност, напр. за получаване на подробна информация относно действителните собственици на получателите на средства на ЕС.

В своята резолюция за освобождаване от отговорност за 2018 г. Европейският парламент подчертава също така, **че зачитането на основните ценности, включително принципите на правовата държава, е съществено условие за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС**. Комисията е съгласна, че бюджетът на ЕС следва да се изразходва в съответствие с приложимите правила и че следва да се въведат механизми относно защитата на бюджета на ЕС, включително в случаите на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки.

Настоящият доклад предоставя обобщение на действията, предприети от Комисията в отговор на основните искания, отправени от Европейския парламент и Съвета в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност за 2018 г. В него се прави разяснение, когато е уместно, относно предизвикателствата, с които Комисията ще се сблъска при решаването на някои от тези проблеми. Когато по-късно през годината започне процедурата по освобождаване от отговорност за 2019 г., Комисията ще предостави по-подробна и актуализирана информация относно своите последващи действия.

Обхватът на действие естествено ще зависи и от резултатите от текущите преговори относно следващата многогодишна финансова рамка и пакета за възстановяване след COVID-19. Прагматичното и отворено сътрудничество между всички заинтересовани страни, участващи във вземането на решения, изпълнението и контрола върху бюджета на ЕС, ще бъдат от съществено значение за постигането на бюджет на ЕС, който подкрепя най-нуждаещите се лица, насърчава инвестиции и реформи и укрепва икономиката, като се съсредоточава върху общи приоритети, каквито са Европейският зелен пакт и цифровизацията.

2. Принципи на правовата държава и основни права

Укрепването на принципите на правовата държава в Съюза е и трябва да продължи да бъде основна цел за всички. През юли 2019 г. Комисията определи няколко конкретни действия в краткосрочен и средносрочен план¹, като например подготовката на годишен доклад относно принципите на правовата държава, доразвиването на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието и засилването на диалога с други институции на ЕС, държави членки и заинтересовани страни. Годишният доклад относно принципите на правовата държава е една от основните инициативи в работната програма на Комисията за 2020 г. и ще бъде публикуван за първи път през есента на 2020 г.

Действията трябва да бъдат дообмислени, като това ще бъде ключово направление в работата на Комисията, Европейския парламент и Съвета.

Още през 2018 г., като част от законодателния пакет, заложен в основата на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., Комисията представи **предложение относно защитата на бюджета на Съюза в случаите на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки²**. В своето предложение Комисията подчертава, че Съюзът е правова общност, чието съществуване само по себе си се опира на неговите ценности. Те лежат в основата на цялата му правна и институционална структура и всичките му политики и програми. Поради това зачитането на тези ценности следва да бъде гарантирано във всички политики на Съюза. Това включва бюджета на ЕС, за който зачитането на основните ценности е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС. Комисията **приветства подкрепата на своето предложение от Европейския парламент.**

Комисията също така **приветства подкрепата на Европейския парламент за Европейската прокуратура**, която представлява съществено развитие в областта на защитата на финансовите интереси на Съюза. Европейската прокуратура ще има правомощия да провежда разследвания и да повдига и поддържа обвинения за престъпления, засягащи бюджета на ЕС, като например корупция или измами със средства на ЕС, или трансгранични измами с ДДС. Въпреки че е наясно с опасенията относно финансирането на Европейската прокуратура, Комисията припомня, че съществуващият бюджет отразява обширни дискусии с бюджетния орган.

¹ COM(2019) 343 final *Укрепване на върховенството на закона в Съюза — план за действие.*

² COM(2018) 324 final.

В областта на **общата селскостопанска политика** Европейският парламент поиска от Комисията да разработи заедно с държавите членки ефективни правни инструменти за зачитане на принципите на правовата държава във връзка с предполагаеми случаи на така нареченото „**заграбване на земи**“. Най-важно е органите на съответните държави членки да предприемат действия по въпроси, свързани със собствеността върху земята. При все това винаги когато са налице твърдения за конкретни злоупотреби в отделни държави членки, Комисията разглежда тези случаи много внимателно, както вече е правила или прави в момента в отговор на твърдения за злоупотреби в няколко държави членки, по-специално Словакия, Чешката република и Унгария. Ситуацията може да се подобри, ако предложението на Комисията относно принципите на правовата държава във връзка със следващата многогодишна финансова рамка бъде прието от Европейския парламент и Съвета.

В областта на **външната помощ** Европейският парламент настоява Комисията да гарантира, че **предоставянето на външна помощ се подчинява на принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека** в получаващите държави. ЕС наистина е твърдо ангажиран с основните ценности на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава, които са основни елементи на всички споразумения за партньорство и сътрудничество на ЕС с трети държави. В резултат на Консенсуса за развитие ЕС и държавите — членки на ЕС, се ангажират с прилагането на основан на правата подход, обхващащ всички права на човека, в областта на всяко сътрудничество за развитие. ЕС може да работи със и чрез правителствата, като в този случай се подписва споразумение за финансиране. Такива споразумения включват клауза, позволяваща на Комисията да спре или прекрати прилагането на споразумението в случай на нарушение на задължение, свързано със зачитането на правата на човека, демократичните принципи и принципите на правовата държава. По време на прилагането ЕС има за цел тясна координация при оценката и мониторинга на основните ценности, като се позовава на анализа и приоритетите на стратегията за правата на човека за всяка отделна държава и тези последващи действия намират отражение в неговия политически диалог с партньорската държава. Подобни клаузи са включени и в споразумения, подписани с международни организации, когато ЕС работи със и чрез тях за осъществяване на външна помощ. И накрая, договорните и финансовите процедури също имат за цел да гарантират съотношение между качество и цена и да предотвратят неправомерното облагодетелстване или незаконното присвояване от страна на групи с определени интереси.

Европейският парламент изрази загриженост относно начина, по който медиите отразяват информация за проекти в **Еритрея**. Комисията категорично отхвърля твърденията, ангажира се да следи отблизо текущите проекти и ще докладва на бюджетния орган относно ангажимента си в държавата. По отношение на конкретния проект „**Свързване на Еритрея и Етиопия чрез рехабилитация на основните пътни артерии в Еритрея – така нареченият „Проект пътища**“, Делегацията на ЕС осигурява редовни последващи действия, включително чрез няколко мисии на място със Службата на ООН за обслужване на проекти (ЮНОПС), едната от които заедно с ръководителите на мисии на ЕС през февруари 2020 г. Изпълнението е в съответствие със стандартите на ЕС за управление на проекти и финансово управление.

В отговор на опасенията на Европейския парламент за **уязвими мигранти в горещите точки** Комисията изтъква, че редовно получава доклади за дейността на партньорите по изпълнението на място, които се възползват от финансиране от ЕС. Самата Комисия също така наблюдава на място изпълнението на дейностите, финансирани от ЕС, и участва в технически срещи, за да следи напредъка по изпълнението на договорените с органите стратегии. Проектите, финансирани от ЕС в Гърция, включват дейности по осведомяване, идентифициране и предоставяне на услуги за закрила на уязвими групи, настаняване и правна помощ, по-специално за уязвимите лица, напр. жертви на сексуално насилие и насилие, основано на пола, и непридружени ненавършили пълнолетие лица.

3. ИЗМЕРВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАЗХОДНИТЕ ПРОГРАМИ НА ЕС

Бюджетът на ЕС е основно бюджет за инвестиции. В размер на приблизително 1 % от брутният национален доход на ЕС и представляващ около 2 % от всички публични разходи на ЕС, той има за цел да допълва националните бюджети и да изпълнява съвместно договорени приоритети. За разлика от националните бюджети, бюджетът на ЕС се съсредоточава най-вече върху подпомагането на стратегически инвестиции в средносрочен и дългосрочен план и върху използването на неговия ефект на лоста за катализиране на инвестиции от други публични и частни източници.

Европейският парламент отбелязва, че **измерването на изпълнението на приоритетите, политиките и програмите на Съюза е предизвикателство, но ефективното наблюдение на изпълнението е от съществено значение** за разбиране на ситуацията, идентифициране на възникващи проблеми и предприемане на коригиращи действия, когато целите не са постигнати или в случаите, когато резултатите от една политика на Съюза може да имат неблагоприятно въздействие върху постигането на поставените цели на друга политика. Комисията приема и оценява подкрепата на Европейския парламент и Съвета за по-нататъшното подобряване на рамките за изпълнението и на докладването.

Бюджетът на ЕС вече разполага с напредничава рамка за измерване и докладване на резултатите и за оценка, с ясни цели и показатели. Това беше потвърдено от ОИСР.

Комисията използва единен набор от цели и показатели за измерване на изпълнението на бюджета на ЕС. Тези цели, както общи, така и специфични, както и свързаните с тях показатели са дефинирани в правните основания на програмите. Цялостното отчитане постепенно се усъвършенства, за да представи по-фокусирано и структурирано моментно състояние на напредъка при постигане на целите на програмата. Тази информация, комбинирана с други източници както от качествен, така и от количествен характер, позволява да се проследява ефективността във времето. От друга страна, на по-късен етап може да се направи оценка на степента, до която програмата постига своите договорени цели, като се използва в по-голяма степен както годишният мониторинг, така и информацията, предоставена от оценките на програмата. Тази комбинация от качествена и количествена информация дава възможност също така да се вземат предвид новите развития, по реда, в който те се появяват, като например реакцията в отговор на пандемията от COVID-19.

Комисията продължава да се ангажира с непрекъснато подобряване на своите годишни отчети. За да изостри вниманието върху напредъка и постигането на целите, Комисията определи набор от основни показатели за годишно отчитане, които са включени в предложенията за следващата многогодишна финансова рамка. За всички показатели, определени за финансовите програми, бе извършен критичен преглед в рамките на прегледа на разходите, който предхождаше предложенията на Комисията за бъдещата многогодишна финансова рамка. В съответствие с искането на Европейския парламент това доведе до предложения за по-малък брой показатели за по-високо качество на изпълнение на програмите. Рамката за мониторинг и оценка също ще бъде засилена по отношение на бъдещите финансови програми.

Добре функциониращият бюджет трябва да може да реагира на непредвидени събития. Продължаващите действия в отговор на пандемията от COVID-19 показаха, че бюджетът на ЕС наистина може да бъде мобилизиран бързо и гъвкаво като част от координирана европейска реакция при кризи, например чрез инвестиционни инициативи в отговор на коронавируса, повторното активиране на Инструмента за спешна подкрепа (ESI) и разширяването на обхвата на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (EUSF). В областта на външните действия, като част от отговора на COVID-19 чрез „Екип Европа“, бюджетът на ЕС беше пренасочен бързо, за да осигури подкрепа там, където е най-необходима в партньорските държави в подкрепа на хуманитарните действия и здравните и социално-икономическите нужди. В рамките на Европейския план за възстановяване на 27 май Комисията предложи засилена многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. заедно с нов инструмент за възстановяване — Next Generation EU — за стимулиране и предварително финансиране като част от амбициозен и всеобхватен план за възстановяване на Европа, който се корени в солидарността и е вдъхновен от нашите общи принципи и ценности. Тези предложения подкрепят справянето с кризи и предоставят рамка за дългосрочни инвестиции в устойчивостта на Съюза и в зеления и цифровия преход. Укрепването на гъвкавостта на бюджета на ЕС и инвестирането в готовността за действие и устойчивостта при кризи ще бъде приоритет за бъдещата финансова рамка.

4. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА

Комисията изпълнява бюджета на ЕС в сложна обстановка, с голямо разнообразие от партньори. В този контекст Комисията има за цел да гарантира, че системите за финансово управление и финансовите трансакции съответстват на законовите и договорните правила. За тази цел тя извършва контрол и одити на средствата, които управлява пряко. Партньорите по изпълнението са задължени да създадат системи за управление и контрол, а Комисията ще прецени дали тези системи са въведени и функционират.

Тази **подробна оценка „от долу нагоре“** позволява на Комисията **своевременно да открива и отстранява слабости в проверки и/или данни. Когато е подходящо, Комисията взема решение за финансови корекции и възстановяване на средства.** Слабите страни могат да доведат до грешки, които иначе биха били предотвратени. След като бъдат идентифицирани, Комисията предприема подходящи действия, за да гарантира, че всички подобни грешки се коригират. Измамите, които се отличават от други нередности поради умишления си характер, се откриват само в много

ограничен брой случаи. Въпреки това Комисията проявява нулева толерантност към измамите и проследява подобни случаи внимателно.

Целта на Комисията е ефективно да защитава бюджета на ЕС на многогодишна база и да гарантира, че след приключване на програмата и извършване на всички проверки, остатъчният риск при приключване е под 2 %. Проверките трябва да бъдат стабилни, но и икономически ефективни, като изпълняват планираните цели по ефикасен начин и с разумни разходи.

Като изпълнява ролята си на външен одитор, Европейската сметна палата следва различен подход, който е по-скоро подход „от горе надолу“, основан на статистически извадки, когато ежегодно оценява редовността на плащанията към земеделски стопани, дружества, студенти и пр. Въпреки това в последните години подходът доведе до резултати, близки до тези на Комисията.

В този контекст Европейската сметна палата обяви намерението си да разчита повече на работата, извършена например от Комисията или от национални/регионални органи. **В рамките на процедурата по освобождаване от отговорност за 2018 г. и Европейският парламент, и Съветът подкрепиха тази цел.**

Комисията си сътрудничи тясно с Европейската сметна палата, за да намери най-добрия начин за постигане на напредък, като отчита поуките, извлечени от пилотен проект относно разходите за сближаване. Комисията действително подкрепя изцяло принципа на единния одит и ще продължи да работи в тясно сътрудничество с държавите членки в съответствие с този принцип. В допълнение, въз основа на стратегиите за контрол, прилагани спрямо различните разходни области, Комисията ще продължи да прилага последователна методология по отношение на собственото си изчисляване на процентите на грешки и да рационализира своите отчети за управленската отговорност.

Европейският парламент постави специален акцент върху **правилата относно конфликтите на интереси.** Комисията приема много сериозно избягването и управлението на конфликти на интереси. След влизането в сила на преработения Финансов регламент през 2018 г. разпоредбите относно конфликтите на интереси се прилагат изрично по отношение на всички режими на управление и всички финансови участници, включително националните органи на всякакви равнища, които участват в изпълнението на бюджета на ЕС.

Комисията внимателно проследява информацията или жалбите във връзка с предполагаеми конфликти на интереси. Например когато Комисията получи жалба във връзка с предполагаем конфликт на интереси в Чешката република, тя незабавно предприе подходящи действия и надлежно проследи всички свързани искания, отправени от Европейския парламент в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност.

Освен това Комисията съпровожда и насочва държавите членки по отношение на избягването и справянето с конфликти на интереси, включително в ситуации, които могат да бъдат обективно възприети като такива при споделяно управление, в съответствие с новите разпоредби на Финансовия регламент. Тя активно следи прилагането на тези нови правила в държавите членки и е предприела широки и координирани действия за идентифициране и споделяне на най-добри практики за управление на конфликтите на интереси.

Резултатите от проучване, проведено в тази връзка в държавите членки, ще дадат основа за допълнителна разработка. Освен това Комисията е в процес на финализиране на насоки за прилагането на правилата относно конфликтите на интереси във всички режими на управление. По отношение на своя персонал и членовете си Комисията използва цялостна рамка за избягване и управление на конфликтите на интереси.

5. ПО-ПЛАВНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Европейският парламент и Съветът изразиха загриженост относно **нивото на непогасените бюджетни задължения (RAL)**. Те поискаха от Комисията да следи отблизо развитието и да продължи да подкрепя държавите членки за по-нататъшно подобряване на скоростта на изпълнение.

Комисията редовно докладва относно RAL и прави също така прогнози относно развитието на RAL през следващите години. Тези доклади, включително годишните отчети, се обсъждат с Европейския парламент и Съвета. В годишните и дългосрочните бюджети се отчита нивото на бюджетните кредити за плащания, необходими за възстановяването на всички направени разходи.

Бавното изпълнение на някои програми може да увеличи RAL като механична последица и води до по-бавно постигане на резултати и ползи за ЕС на място. В предложението на Комисията за следващия дългосрочен бюджет за периода 2021—2027 г. се разглежда този въпрос с различни мерки за подобряване на усвояването на средствата на ЕС: например чрез опростяване на процедурите, позволяващи подновяване на съществуващи системи за изпълнение или промяна на съществуващото правило за отмяна на бюджетни задължения N+3 на N+2 и подходящо съотношение между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

Комисията непрекъснато помага на държавите членки да ускоряват изпълнението на своите програми. Държавите членки разполагат със значителна техническа помощ, пропорционална на разпределените средства, за да се гарантира, че органите, отговарящи за програмите, разполагат с необходимата подкрепа за управление, наблюдение и одит на програмите. Комисията също така създаде специален мониторинг, свързан с изпълнението на програмите, по примера на специалната работна група за по-добро изпълнение, създадена за предходните програми, изложени на риск. Особено внимание е отделено на държавите членки с по-ниски нива на изпълнение.

Комисията е предприела и ще продължи да предприема мерки, насочени към **опростяване и гъвкавост при разработването на правила за програмите на ЕС**, като в същото време взема предвид облекчаването на тяхното изпълнение, както и ефективността им за постигане на целите на Съюза и на прозрачност.

По-специално Комисията постигна тази цел в **преработения Финансов регламент**, който **включва множество мерки за правно и административно опростяване, ефикасност и ефективност** в следните области:

- По-широко използване на опростени варианти на разходи, т.е. по-прости методи за изчисляване на разходите (еднократни суми, фиксирани ставки и разходи за единица продукция) въз основа на други критерии, които са по-прости и при които има по-малка вероятност от грешки в сравнение с възстановяването на реалните разходи;

- Искане на информация само веднъж;
- Взаимно използване на оценки и одити;
- По-тесни отношения с надеждни партньори;
- Опростено съдържание на заявленията за безвъзмездни средства и опростено докладване;
- Насърчаване на електронното управление, и по-специално използването на данни от електронни системи при обмен на информация с бенефициерите.

Комисията следи отблизо изпълнението на тези мерки.

Комисията продължи да съсредоточава вниманието си върху **опростяването на правилата в предложенията за разходните програми, залегнали в многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.** Някои от тези усилия за опростяване са предназначени да облагодетелстват по-специално МСП, както поиска Европейският парламент в процеса на освобождаване от отговорност. Въздействието на упоритата работа на Комисията за опростяване ще зависи естествено от резултата от текущите преговори между Европейския парламент и Съвета относно предложенията.

6. Други въпроси

6.1 РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА

Европейският парламент поиска от Комисията да предложи различно разпределение на средствата по общата селскостопанска политика и политиката на сближаване, както и да обърне по-голямо внимание на географското разпределение на средствата за научни изследвания.

Комисията припомня, че разпределението на средствата на ЕС за бъдещи разходни програми е част от текущите преговори между Европейския парламент и Съвета.

Предложенията на Комисията във връзка с **общата селскостопанска политика** имат за цел постигане на по-справедливо разпределение на средствата между бенефициерите. Мерките, които допринасят за това, са прогресивно намаляване и определяне на таван на преките плащания, преразпределение на подпомагането на доходите, продължаващо вътрешно и външно сближаване на директните плащания, както и разпоредби относно „истинския“ земеделски стопанин.

Разходните програми за **научни изследвания и иновации** („Хоризонт 2020“ и нейният приемник „Хоризонт Европа“) са конкурентни програми, при които оценката и подборът на предложенията се основават на отлични постижения и въздействие, без предварително определени национални пакети. В рамките на „Хоризонт 2020“ 900 милиона евро са отделени за „мерки за разширяване“, като сформирание на екипи, туининг, председатели на европейското научноизследователско пространство (ЕИП) и COST (европейското сътрудничество в областта на науката и технологиите), с цел подпомагане на държавите с по-ниски нива на участие да повишат успеха си в конкурентните рамкови програми за научноизследователска и развойна дейност и за преодоляване на несъответствието в участието и разделението по отношение на иновациите. Това се осъществява, като посредством конкурентен процес се

оказва подкрепа на юридически лица от тези държави да бъдат координатори в проектите, финансирани по линия на тези мерки. За „Хоризонт Европа“ съзакондателите се обединиха около общото си разбиране за увеличаване дела на разходите за тази област на намеса.

6.2 ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЕНЕФИЦИЕРИТЕ

Европейският парламент призова Комисията и държавите членки **да предоставят информацията относно бенефициерите по еднакъв начин и да гарантират оперативната съвместимост** на информацията. Той също така поиска списък на **най-големите бенефициери**, както и информацията за крайните бенефициери да включва спецификация за действителните собственици на дружествата (физически и юридически лица).

Комисията публикува в своята **система за финансова прозрачност** информация за бенефициерите на финансиране от бюджета на ЕС за програми, които директно изпълнява. При споделеното управление, като например общата селскостопанска политика и политиката на сближаване, задължението за управление и публикуване на данните за бенефициерите на средства на ЕС е на държавите членки. Основните правила за публикуване на информация за бенефициерите са посочени във Финансовия регламент, както и в съответното, специфично за сектора законодателство.

Държавите членки гарантират ежегодно последващо публикуване на бенефициерите на средствата по линия на **общата селскостопанска политика** на отделен уебсайт за всяка държава членка³. Всички уебсайтове са достъпни чрез връзки на europa.eu: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/controls-and-transparency/beneficiaries_en.

По отношение на политиката на сближаване и на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) списъците на бенефициерите трябва да бъдат публикувани и предоставени на уебсайтовете на програмите на държавите членки⁴. Що се отнася до регионалната политика, достъпът до списъците на бенефициерите е възможен чрез връзки на europa.eu: https://ec.europa.eu/regional_policy/bg/atlas/beneficiaries/, включително инвентарни списъци на бенефициерите. Подобна уеб страница с връзки към ЕФМДР е достъпна на:

https://ec.europa.eu/fisheries/contracts_and_funding/the_european_transparency_initiative_bg/ Комисията проучва възможните действия за подобряване на информацията за бенефициерите на средства на ЕС, като взема предвид законодателната рамка, потенциалните административни тежести и правилата за защита на данните. Тя разглежда също така възможността за засилване на електронното управление и обмена на информация с държавите членки при споделено управление, за да се гарантира по-добра оперативна

³ Вж. членове 111—114 и 117 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

⁴ Вж. член 115, параграф 2 от Регламента за общите разпоредби и член 119, параграф 2 от Регламент № 508/2014 относно ЕФМДР.

съвместимост на данните като цяло. Тя ще разгледа допълнително възможностите, предлагани от инструмента за извличане на данни Aragone.

И накрая, Комисията изпълнява искането на Европейския парламент относно **най-големите бенефициери на средства на ЕС** по линия на общата селскостопанска политика и политиката на сближаване. Тъй като отговорността за събирането на исканите данни е на държавите членки, Комисията беше длъжна да се свърже със съответните органи в държавите членки, за да получи информацията. Кризата с COVID-19 обаче направи упражнението по-сложно, отколкото при нормални обстоятелства. Комисията ще предостави изчерпателен отговор на Европейския парламент, след като бъде в състояние да го направи.

6.3 ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, УПРАВЛЯВАНИ ОТ ГРУПАТА НА ЕИБ

Европейският парламент и Съветът приканиха Комисията да предостави съответна **информация за средствата, прехвърлени от бюджета на ЕС** за финансови инструменти, управлявани от групата на ЕИБ. Комисията ще продължи всяка година да предоставя на бюджетния орган подробен годишен доклад за всички финансови инструменти под формата на „работен документ X относно финансовите инструменти“, приложен към проектобюджет N+1 съгласно член 41, параграф 4 от Финансовия регламент. Докладът, изготвен през 2020 г., който ще бъде приложен към проектобюджета за 2021 г., включва също общата сума и разпределението на средствата, прехвърлени към финансовите инструменти, управлявани от групата на ЕИБ. Тази изчерпателна отчетност гарантира прозрачност и позволява правилен контрол.

6.4 ТРАДИЦИОННИ СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

Европейският парламент призова Комисията да преразгледа заедно с държавите членки как могат да бъдат събирани по-ефективно митата, както и възможни подобрения при възстановяването на суми от измами. Съветът подчерта значението на точните данни.

Комисията е решена да избегне загубите от мита. Тя действа веднага след установяване на нередности и внимателно проследява констатациите от проверките, за да се гарантира, че загубите от традиционни собствени ресурси в бюджета на ЕС се възстановяват изцяло.

При все това отговорност за събирането на митата носят най-вече държавите членки. **Понастоящем Комисията обмисля как по-добре да обедини експертния опит и ресурсите, за да укрепи митническия съюз за „действие като едно цяло“, и ще представи за тази цел план за действие за укрепване на митническия съюз.** В допълнение Комисията издава препоръки на държавите членки за подобряване на техните стратегии за контрол. Освен това Комисията разработва по-широко и по-структурирано използване на техники за извличане на данни, за да подобри мониторинга си върху потоците на вноса с цел откриване на промени в моделите на измами. Комисията ще предложи законодателство за създаване на среда за митническо обслужване на едно гише, която ще улесни контрола на границите на ЕС.

Също така Комисията ще разгледа по какъв начин засилените документни проверки с акцент върху необичайните промени в декларациите за традиционни собствени ресурси биха могли да допринесат ефективно и ефикасно за откриването на грешки.

Що се отнася до **електронната търговия**, в доклада за 2018 г. относно защитата на финансовите интереси и борбата с измамите Комисията препоръча на държавите членки, които отговарят за контрола, да приложат стратегията си за контрол. В допълнение пакетът за ДДС в областта на електронната търговия, планиран да влезе в сила през 2021 г., ще модернизира събирането и плащането на ДДС за трансгранична електронна търговия и ще защити по-добре вътрешния пазар. Комисията също така работи съвместно с държавите членки и съответните бизнес заинтересовани страни в рамките на проектната група „Митници 2020“ относно митническите формалности за внос и износ, свързани с пратки с ниска стойност, за да разработи последователен подход за прилагане на свързаните с митниците елементи на новите правила за ДДС. И накрая, когато установява бъдещите си годишни програми за инспекция на

традиционните собствени ресурси, Комисията ще разгледа въпроса за електронната търговия.

6.5 COVID-19

Мащабът на **кризата с COVID-19** не беше известен, когато освобождаването от отговорност за 2018 г. беше обсъдено в Европейския парламент и в Съвета. Оттогава Комисията предприе редица мерки за реагиране на кризата, причинена от пандемията, като инвестиционните инициативи в отговор на коронавируса за смекчаване на социално-икономическото въздействие в Европейския съюз, последвани от предложенията за нов инструмент за възстановяване Next Generation EU и засилената многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г., за да започне възстановяването на Европа. Самата пандемия, чрез своето огромно въздействие върху бенефициерите в ЕС, националните органи и службите на Комисията, както и предприетите мерки, **ще има последици за изпълнението на бюджета на ЕС и аспектите на спазването на финансовото управление.**

За да се справи активно с тези проблеми, Комисията предприема **целенасочена оценка на риска, свързана с кризата с COVID-19, включително преглед на смекчаващите действия**, предприети или предложени от Комисията. Тази оценка на риска обхваща както аспектите на изпълнението, така и аспектите на съответствието и се фокусира върху аспектите на контрола, одита и увереността във връзка с бюджета на ЕС. Комисията ще информира Европейския парламент и Съвета за резултатите от оценката на риска.

7. С ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Преговорите за многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. и свързаните с тях разходни програми навлизат в последната фаза. Комисията ще работи в тясно и конструктивно сътрудничество с Европейския парламент и Съвета през целия процес, за да гарантира, че бюджетът на ЕС продължава да се управлява отговорно и че също така в бъдеще ще постига резултати на място и ще може да бъде изцяло отчетен в годишната процедура за освобождаване от отговорност.

* * *